

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולתן בן הרב ישראל זצ"ל

מחיצה שאינה יכולה לעמוד ברוח מצויה

- (כ"ד ב') **משנה**: העושה סוכתו בין האילנות, והאילנות (משמשות) דפנות לה, כשרה. אמר רב אחא בר יעקב: כל מחיצה שאינה יכולה לעמוד ברוח מצויה,¹ אינה מחיצה. (ומקשה) **תנן**: העושה סוכתו בין האילנות והאילנות דפנות לה, כשרה, והא קאזיל ואתי! (ומתרץ) הכא במאי עסקינן בקשין (אילנות זקנים ועבים). (ומקשה) והאיכא נופו (שהולך ובא, ופעמים שאף הנוף מן הדופן)? (ומתרץ) דעביד ליה בהוצא ודפנא (אורג הנוף כמין מחיצה שלא יניענו הרוח). (ומקשה) אי הכי מאי למימרא? (ומתרץ) מהו דתימא ניגזר דילמא אתי לאשתמושי באילן, קמ"ל.

שיטות הראשונים

סוכה מאילנות ומחיצות: כתב הרמב"ם שצריך לקשרם בחוזק שרוח מצויה לא תזיזם. וכן כתב השו"ע². וכתב הטור בשם רבינו פרץ שאין נכון לעשות כל מחיצות מיריעות בלא קנים, שמא יתנתקו ואז תהיה מחיצה שלא יכולה לעמוד ברוח מצויה. והרוצה לעשות בסדינין, טוב שיארגם בקנים פחות מג'. וכן כתב השו"ע³.

שולחן ערוך

(או"ח, הלכות סוכה, סימן תרל)

1. העושה סוכתו בין האילנות, והאילנות דפנות לה; אם היו חזקים, או שקשר אותם וחזק אותם עד שלא תהא הרוח מצויה מנידה אותם תמיד, ומלא בין האמירים (פרוש הענפים) בתבן ובקש כדי שלא תניד אותם הרוח, וקשר אותם, הרי זו כשרה; על פן אין נכון לעשות כל המחצות מיריעות של פשתן בלא קנים, אף על פי שקשרן בטוב, זמנין דמנתקי ולא אדעתיה והוי ליה מחצה שאינה יכולה לעמוד בפני רוח מצויה; והרוצה לעשות בסדינים, טוב שיארג במחצות קנים בפחות משלשה.

¹ שהרוח מוליכה ומביאה. רש"י.

² או"ח תרל. כתב המשנ"ב (ס"ק מו) שמייירי שלא סמך הסוכה על האילן, שאם כך אסור לעלות לה ביו"ט. עוד כתב (ס"ק מז), שאם רוב הדופן חזק משמע קצת בתוספות שכשרה, דעל ידי זה שוב אין הולך ובא ברות. ועוד כתב (ס"ק מח), שאם הרוח מנידה אותם אף שאין בה כוח להפילם לגמרי, רק שעל ידי הרוח הולך המחיצה ובא, אינה נחשבת מחיצה ואפילו עומדת בבית שאין שם רוח כלל, לא חשיבה מחיצה. והחזו"א כתב (או"ח, הל' עירובין עז [יג] אות ז), דהיינו דווקא שהרוח מפזר את הענפים באופן שהם מתרחקים ג' טפחים זה מזה, ובטל ליה מחיצה ההיא שעתא, הלכך פסול אף בשעה שהם נחים ושקטים ומחיצתם שלימה.

³ או"ח תרל. כתב המשנ"ב (ס"ק נ) דעת הט"ז דמחיצה אחת מן שלוש מחיצות שצריך לעשות בסוכה, יכול לעשות מיריעות. אבל מכמה אחרונים משמע, דאף מחיצה אחת אין לעשות מסדינים, אם לא שיארוג במחיצות של קנים פחות מג' טפחים. אבל מחיצה רביעית, לכו"ע יכול לעשות מיריעות, כיון דמדינא סגי בג'. מקורות: רמב"ם (הל' סוכה דה).